

Beleidsplan Gladheidbestrijding gemeente Huizen 2023-2030

1. Inleiding

De huidige Nota beleidsplan gladheidbestrijding 2011-2020 voldoet in grote lijnen nog steeds. Op onderdelen moet het beleid en het uitvoeringsplan echter worden bijgesteld om aan de meest recente landelijke richtlijn te voldoen: de CROW "Organisatie en bestrijding van wintergladheid" uit 2017. Een korte evaluatie van het vorige beleidsplan is als bijlage opgenomen.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de vorige beleidsperiode zijn de uitbreiding van het aantal strooiroutes en het digitaal vastleggen van strooiroutes en strooirondes. In de toekomst wordt bij de aanschaf van nieuw materieel overwogen om het strooien nog verder te automatiseren. Dit heeft geen consequenties voor het beleid.

Gelet op de wens vanuit de gemeentelijke uitvoering voor stabiliteit, het feit dat het materieel lang mee gaat en omdat op korte termijn geen grote wijzigingen worden verwacht rondom gladheidbestrijding, wordt het beleidsplan gladheidbestrijding vastgesteld voor de periode 2023 t/m 2030.

(eigen foto gemeente Huizen)

2. (Wettelijke) kaders

De belangrijkste wettelijke kaders voor de gladheidbestrijding zijn de Wegenwet, de Wegenverkeerswet en het Burgerlijk wetboek. Andere (wettelijke) kaders bij het bestrijden van gladheid zijn de Arbowet en de CROW richtlijn "Organisatie en bestrijding van wintergladheid". In bijlage 2 van dit beleidsplan vindt u alle informatie over de (wettelijke) kaders voor gladheidbestrijding. Hieronder zijn de belangrijkste kaders beschreven.

Wegenwet en wegenverkeerswet

Een wegbeheerder is verantwoordelijk voor het onderhoud van de wegen binnen het beheersgebied en heeft een wettelijke zorgplicht om deze wegen (inclusief fietspaden) in goede en veilige staat te laten verkeren. Gladheidbestrijding valt onder deze zorgplicht. De gemeente Huizen is beheerder van het grootste deel van de openbare wegen in de gemeente en is op deze wegen daarom verantwoordelijk voor de gladheidbestrijding. Het gaat daarbij om een inspanningsverplichting, niet om een resultaatverplichting.

Burgerlijk wetboek

Volgens het Burgerlijk wetboek, kan de gemeente aansprakelijk worden gehouden voor de schade voor weggebruikers als gevolg van gladheid op de wegen binnen het beheersgebied. Dat is het geval wanneer de gemeente de gladheidbestrijding onvoldoende of niet op de juiste wijze uitvoert en dus niet aan de zorgplicht voldoet. De grondslag voor deze aansprakelijkheid is gebaseerd op schade als gevolg van “zaken en substanties, die niet op het wegdek thuishoren”.

Van weggebruikers mag overigens ook een verantwoordelijk worden verwacht. Het deelnemen aan het verkeer bij winterse omstandigheden vergt een grotere mate van oplettendheid en voorzichtigheid. Ook mag worden verwacht dat weggebruikers zich bij extreme omstandigheden (zware ijzel of sneeuw) niet op de weg begeven.

Aansprakelijkheid voorkomen door te voldoen aan zorgplicht

Ook bij gladheid wil de gemeente dat deelname aan het verkeer zo veilig mogelijk is. Om aansprakelijkheid te voorkomen moet de gemeente kunnen aantonen, dat er ondanks het ontstaan van gladheid toch aan de zorgplicht wordt voldaan. Dat is het geval wanneer aan onderstaande voorwaarden wordt voldaan.

Vorbereiding en preventie:

- De gemeente heeft een goed doordacht gladheidbestrijdingsplan, waarin in ieder geval de door de gemeente gestelde prioriteiten staan, de strooiroutes, de uitruk- en bestrijdingstijden en de volgorde van de bestrijding;
- Er wordt gehandeld volgens het gladheidbestrijdingsplan en er is samenhang tussen beleid en uitvoering;
- Er is een gladheidsmeldingssysteem om opkomende gladheid te kunnen voorspellen;
- Bij de keuze voor de tracés van de strooiroutes is er aandacht voor bijzondere risico's;
- Vóór de start van het gladheidsseizoen informeert de gemeente weggebruikers (actief) over het gladheidbestrijdingsplan en de routes.
- Er is een goed systeem voor de melding en registratie van o.a. klachten van weggebruikers.

Uitvoering:

- De gemeente beschikt over voldoende materieel, strooimiddelen en opgeleid en geïnstrueerd personeel;
- De gemeente handelt snel en doeltreffend zodra bepaalde gevaarlijke situaties bij de gemeente bekend zijn;
- De gemeente waarschuwt de weggebruikers op tijd en adequaat over de inzet van een strooiactie en bij bijzondere omstandigheden (zoals aanpassen strooiroutes bij niet te voorzien tekort aan strooizout);
- De gemeente houdt een administratie bij wanneer (datum en tijd) en waar gestrooid is, zodat de gemeente kan aantonen dat tijdig en naar vermogen gestrooid is en dat er zorgvuldig is gehandeld.
- Na de vorstperiode wordt nagaan waar er vorstschade aan wegen is ontstaan. Hiervoor vindt jaarlijks in maart een inspectie van de hoofdwegen plaats vanuit team Beheer Openbare ruimte (BOR). Daarnaast wordt vorstschade inzichtelijk aan de hand van MOR-meldingen. Vervolgens wordt de schade aan het wegdek gerepareerd via team BOR.

(foto Bob Awick)

3. Visie en beleid

3.1 Visie

De gemeente Huizen wil ook in winterse omstandigheden de verkeersveiligheid, doorstroming, leefbaarheid, bereikbaarheid en de economische en maatschappelijke voortgang zo goed mogelijk waarborgen. Daarbij staat de veiligheid van de weggebruikers voorop. Waar mogelijk gaat het voorkomen van gladheid boven curatieve gladheidbestrijding; preventief waar het kan en curatief waar het moet. Daarbij wil de gemeente Huizen op structurele en duurzame wijze voldoen aan de wettelijke zorgplicht door zo goed mogelijk aan te sluiten op de van toepassing zijnde CROW richtlijn "Organisatie en bestrijding van wintergladheid". De gemeente informeert weggebruikers over het strooibeleid en de strooiroutes, zodat bekend is wat de gemeente wel en niet doet op het gebied van gladheidbestrijding.

Niet alleen de gemeente heeft een verantwoordelijkheid bij het begaanbaar maken van de wegen. Het is logistiek namelijk niet mogelijk en financieel niet haalbaar om alle wegen te strooien. Dit betekent dat de gemeente medewerking nodig heeft van bewoners en ondernemers. De gemeente doet een beroep op hen om de eigen stoep en entree schoon te houden.

Daarnaast betekent gladheidbestrijding ook dat deelnemers aan het verkeer handelen naar de omstandigheden: dit vraagt aanpassing van het (rij)gedrag.

3.2 Beleidsdoelstellingen en bijbehorende beleidsmaatregelen

De meeste beleidsdoelstellingen en uitgangspunten vloeien voort uit het voldoen aan de zorgplicht en het voorkomen van aansprakelijkheid. Op de volgende punten zijn er specifieke beleidsdoelstellingen en beleidsmaatregelen geformuleerd.

3.2.1 Verkeersveiligheid en bereikbaarheid

Beleidsdoelstellingen:

1. Ook in winterse omstandigheden wordt de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en de economische en maatschappelijke voortgang optimaal gewaarborgd.
2. Hierbij is er een ruime keuzevrijheid voor inwoners en bezoekers als het gaat om de keuze voor vervoermiddel (auto, fiets, openbaar vervoer). Omdat fietsers kwetsbaarder zijn in het verkeer, is de berijdbaarheid van fietspaden in winterse omstandigheden extra belangrijk.
3. Voor 90% van alle huizen in de gemeente Huizen is in normale winterse omstandigheden binnen 350 meter een gestrooide route bereikbaar.

Dat willen we bereiken met de volgende beleidsmaatregelen:

1. Preventief strooien waar het kan, curatief strooien wanneer dit niet volstaat. Dit ter beoordeling van de diagnoseambtenaar.
2. De gemeente Huizen houdt de CROW richtlijn organisatie en bestrijding van wintergladheid aan.

De richtlijnen en richttijden voor een strooiactie uit deze CROW richtlijn zijn weergegeven in bijlage 3 van dit beleidsplan. Binnen de bebouwde kom bedraagt de richttijd voor het preventief en curatief strooien van de gebiedsontsluitingswegen, busroutes en vrij liggende fietspaden 3,5 uur. Buiten de bebouwde kom bedraagt de richttijd voor het preventief en curatief strooien van gebiedsontsluitingswegen en vrij liggende fietspaden 3 uur.

Bij preventieve strooiacties moet er verder naar gestreefd worden dat zowel de uitruktijd¹ als de actietijd² afzonderlijk niet meer bedraagt dan 2 uur volgens de CROW. Twee uur vooraf kan namelijk pas met zeer grote waarschijnlijkheid voorspeld worden waar en wanneer het wegdek glad wordt. Om te voorkomen dat midden in de nacht wordt opgeroepen tot strooien, kan vanuit Arbo-omstandigheden overigens besloten worden om eerder te strooien, ook al is er dan minder zekerheid of de strooiactie terecht wordt uitgevoerd.

3. Het stellen van de volgende prioriteiten:

Prioriteit 1: hoofdroutes

Preventief wordt gestrooid op 5 hoofdroutes, die onder normale winterse omstandigheden begaanbaar moeten zijn. Deze routes hebben de hoogste prioriteit.

Hieronder vallen:

- Gebiedsontsluitingswegen autoverkeer (uit het mobiliteitsplan)
- Hoofdroutes hulpdiensten
- Busroutes inclusief bushavens en het busstation
- Doorgaande fietsroutes woon-werk en naar scholen
- Toegangswegen naar bedrijventerrein 't Plaveen, winkelcentra en scholen
- Wijkverbandingswegen (binnen de bebouwde kom), waar het strooien eraan bijdraagt dat voor 90% van de woningen een strooiroute binnen 350 meter bereikbaar is.
- Marktplaatsen (alleen voorafgaande aan marktdag)

3. Twee routes worden door een vrachtwagen gereden (vooral hoofdwegen en hoofdroutes hulpdiensten), de overige drie routes worden gereden door kleinere voertuigen (vooral fietspaden en wijkverbandingswegen).

Bij extreme omstandigheden, zoals zware sneeuwval of ijzel, geldt een *inspanningsverplichting* om de bovengenoemde wegen zo snel mogelijk begaanbaar te maken. Het strooien van overige wegen met een lagere prioriteit vervalt zo lang de hoofdroutes nog niet begaanbaar zijn.

Prioriteit 2: verzamelroutes

Wanneer de hoofdroutes goed en veilig begaanbaar zijn én wanneer er na de spits nog sprake is van gladheid, worden de verzamelroutes gestrooid. Dit zijn ontsluitingsroutes en verbindingswegen in woonwijken (zoals aangegeven in het mobiliteitsplan) en wegen richting instellingen en woonzorgcentra, voor zover ze nog niet onder prioriteit 1 vallen. Deze routes worden alleen gedurende kantoortijden gestrooid.

Geen gladheidbestrijding

Op alle overige locaties, zoals trottoirs, niet openbare terreinen en woonstraten vindt geen gladheidbestrijding plaats door de gemeente. Hier stimuleert de gemeente gladheidbestrijding door ondernemers, instellingen en inwoners. Voor onder meer scholen heeft de gemeente strooibakken met zout ter beschikking gesteld.

4. Strooien op bijzondere plekken en onder bijzondere omstandigheden

Handmatig strooien bruggen

1) De tijd tussen het moment waarop wordt besloten om tot een actie over te gaan en het moment waarom een strooiauto de poort van de gemeentewerf verlaat.

2) De tijd tussen het moment waarop een strooiauto de gemeentewerf verlaat en het moment dat de laatste vierkante meters gestrooid zijn.

Bij fietsbruggen wordt handmatig gestrooid door medewerkers van de Tomingroep gedurende de dagperiode, wanneer het dan nog glad is. Dit is dan de eerste taak, die die dag wordt opgepakt.

Begraafplaats

Het hoofdpad naar de aula wordt sneeuw- en ijsvrij gehouden en voorafgaande aan begraafplechtigheden wordt het betreffende graf bereikbaar gemaakt.

Gladheidbestrijding bij langdurig winters weer

Wanneer er gedurende ten minste drie dagen winters weer optreedt (met neerslag of met extreem lage temperaturen), is er meer inzet nodig voor de bestrijding van gladheid. Zodra de hoofdroutes (prioriteit 1) ijsvrij zijn gemaakt gaat de bestrijding gedurende kantoortijden door op de routes, die onder prioriteit 2 vallen.

Gladheidbestrijding bij kortdurend extreem winters weer

Wanneer er gedurende een (korte) periode extreem winters weer (veel sneeuwval en/of lage temperatuur) optreedt, worden alleen de hoofdroutes (prioriteit 1) curatief sneeuw- en ijsvrij gemaakt. Er is dan geen tijd voor gladheidbestrijding op andere plekken in de gemeente Huizen.

Wanneer het door de extreme weersomstandigheden zelfs niet meer goed mogelijk is om alle hoofdroutes (prioriteit 1) voldoende begaanbaar te maken en te houden, dan kan de gladheidscoördinator besluiten hiervan alleen de gebiedsontsluitingswegen autoverkeer, de OV-routes en de hoofdroutes hulpdiensten uit het mobiliteitsplan begaanbaar te maken. Bovengenoemde wegen (voornamelijk hoofdroute 1 en 2) worden dan elk met twee voertuigen begaanbaar gemaakt, zodat de doorgang van het verkeer hier zo goed mogelijk gewaarborgd wordt.

Wanneer dit noodscenario in werking treedt, worden inwoners hierover geïnformeerd via de gebruikelijke kanalen (twitter, social media, website). Pas wanneer bovengenoemde wegen begaanbaar zijn, worden de overige hoofdroutes binnen prioriteit 1 begaanbaar gemaakt.

5. Beheersgerichte inrichting van fietspaden

Bij de aanleg van nieuwe fietspaden of het renoveren van bestaande fietspaden maken we ze (beter) begaanbaar voor de voertuigen van de gladheidbestrijding: zo min mogelijk obstakels, ruime bochtstralen en met een zodanige fundering, dat ze het gewicht van de voertuigen voor gladheidbestrijding kunnen dragen.

Raakvlakken overige processen rondom verkeersveiligheid in relatie tot vorst.

- Ernstige vorstschade aan wegen wordt via een MOR doorgegeven aan de assetmanager wegen, die zorgt voor provisorisch herstel van het wegdek.
- In maart worden de hoofdwegen geschouwd. Waar nodig wordt het wegdek hersteld.

3.2.2 Strooimiddelen, diagnosestelling, materieel en personeel

Beleidsdoelstellingen

1. De voorraad strooimiddel aan het begin van het winterseizoen is bij gemiddelde omstandigheden ruim voldoende voor het hele seizoen.
2. Aan de hand van de gegevens uit Roadmaster en de adviezen van meteoconsult is de gemeente Huizen zelf in staat om het lokale risico op het ontstaan van gladheid te beoordelen en aan de hand daarvan inzet voor gladheidbestrijding te bepalen.

Uitgangspunten:

1. In aanvulling op meteoconsult behoudt de gemeente Huizen een eigen meetpunt om de lokale situatie met betrekking tot (ontstaan van) gladheid goed in beeld te hebben.
2. Er is voldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar.
3. Er is voldoende materieel (wagens en strooiers en pekelininstallatie) beschikbaar, dat voldoet aan de daarvoor gestelde eisen en dat technisch in goede staat is.
4. Het strooizout voldoet aan de eisen van de Standaard RAW Bepalingen (artikelen 50.46.01 en 50.46.02). Dit is geregeld via de regionale inkoop van het strooizout.
5. Er is ten minste één reservevoertuig en één extra strooier aanwezig, die bij uitval van één van de andere voertuigen of strooiers kunnen worden ingezet.
6. Bij reguliere vervanging voldoet het nieuwe materieel aan innovaties, die een positieve invloed hebben op de veiligheid van de medewerkers en de vermindering van de hoeveelheid strooizout

(gunstig voor kosten en milieu). Hierbij wordt in bijvoorbeeld gedacht aan volautomatische systemen.

Beleidsmaatregelen:

1. Strooimiddel

Momenteel bedraagt de voorraad zout aan het begin van het winterseizoen 200 ton. Dat is voldoende voor zo'n 30 uitrukbeurten. Dit strooizout wordt overdekt op de gemeentewerf opgeslagen. De vorige beleidsperiode is gebleken dat deze voorraad bij gemiddelde omstandigheden ruimschoots voldoende is om de winter door te komen. Dit past bij de visie van de gemeente Huizen om voor zekerheid te kiezen. Zo is er in vrijwel elke winter altijd voldoende eigen voorraad. Bijkomend voordeel is dat de inkooprij in de zomer altijd lager is dan in de winter. Om te voorkomen dat er bij een lange periode van winters weer toch een zouttekort ontstaat, is er bij de leverancier een strategische voorraad van 150 ton voor de gemeente Huizen beschikbaar (tegen een hoger tarief).

zoutopslag, eigen foto gemeente Huizen

In het hypothetische geval dat er ondanks deze maatregelen zouttekort ontstaat, worden alleen de noodroutes gereden. Dit wordt dan gecommuniceerd via de lokale media.

Wanneer er landelijk tekort aan strooizout ontstaat, kan de verantwoordelijke minister besluiten om zoutloketten in te stellen. Hiermee worden actuele gegevens van de strooizoutvoorraden van de verschillende wegbeheerders verzameld. Aan de hand van gezamenlijk gemaakte afspraken worden beslissingen genomen over de verdeling. Het zout blijft in depot bij de wegbeheerder die erover gaat; het zoutloket verdeelt als dat nodig is het zout op afstand.

2. Materieel en systemen

Bij de gladheidbestrijding maakt de gemeente gebruik van eigen materieel: voertuigen, strooiers, ploegen, borstels en een pekinstallatie. Daarnaast beschikt de gemeente over systemen, die helpen bij het beoordelen van het ontstaan van mogelijke gladheid, de noodzaak om deze te bestrijden en het in beeld brengen van routes en waar chauffeurs zich bevinden. In het gladheidbestrijdingsplan wordt hier nader op ingegaan. Alle voor de gladheidbestrijding gebruikte voertuigen worden ook voor andere doelen ingezet, zoals straatreiniging. Dit betekent dat bedrijfszekerheid van het materieel erg belangrijk is: goed onderhoud en tijdige vervanging.

3. Personeel

Gladheidbestrijding wordt in Huizen door eigen personeel uitgevoerd. Dit betekent een extra belasting naast de reguliere werkzaamheden. Bij het inplannen van personeel houdt de coördinator rekening met de wettelijk vastgelegde maximale rij- en werktijden van de Arbeidstijdenwet. Dat betekent dat er voldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar moet zijn om te bepalen of en hoe de gladheidbestrijding moet worden uitgevoerd (diagnose ambtenaren). Ook moeten er voldoende gekwalificeerde medewerkers voor het uitvoeren van de gladheidbestrijding zijn. Het rooster voor de gladheidbestrijding buiten kantooruren wordt opgesteld in overeenstemming met de Arbowet en de Arbeidstijden wet. Tijdens de kantooruren is de gladheidbestrijding een taak van het team Service & Omgevingsbeheer.

Gelet op de verkeersveiligheid en het kunnen voldoen aan de CROW-richttijden, is het belangrijk dat de medewerkers gladheidbestrijding dicht bij de gemeente Huizen wonen. Uitgangspunt is een rijtijd van maximaal 30 minuten tussen woning en gemeentewerf (in normale omstandigheden).

Het gebruik van strooizout en materieel brengt veiligheidsrisico's met zich mee voor het personeel. Voorafgaande aan het winterseizoen worden daarom onderstaande zaken (op maat) besproken met de medewerkers gladheidbestrijding.

- Bedienen van en werken met gladheidbestrijdingsmaterieel (inclusief opbouwen)
- Onveilige situaties, die tijdens het strooien kunnen optreden
- De te strooien hoeveelheden zout
- Controleren van doseerinstellingen
- Aanwezigheid en gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen
- Doornemen routes (oefendagen)

Meer details hierover zijn te vinden in het uitvoeringsplan gladheidbestrijding.

3.2.3 Communicatie

Goede en tijdige communicatie over gladheidbestrijding zorgt ervoor dat weggebruikers bij winters weer beter voorbereid de weg op gaan en minder snel voor verrassingen komen te staan.

Beleidsdoelstellingen

1. De gemeente communiceert actief over het gladheidbestrijdingsbeleid en het gladheidbestrijdingsplan met de daarbij horende strooiroutes, zodat weggebruikers weten wat ze kunnen verwachten.
2. Input van eigen medewerkers en externen gladheidsbestrijding wordt actief opgevraagd en betrokken bij de jaarlijkse evaluatie en het zo nodig bijstellen van het gladheidbestrijdingsplan.

Beleidsmaatregelen:

1. De strooiroutes zijn vermeld op de website van de gemeente Huizen, zie [Gladheidbestrijding | Gemeente Huizen](#). Daarnaast informeert de gemeente de inwoners elk jaar aan het begin van het winterseizoen dat de gladheidbestrijding start.
2. Bij gladheid informeert de gemeente inwoners dat er gestrooid wordt via het twitteraccount [Gladheid Huizen \(@Gladheid_Huizen\)](#) / Twitter.
3. Wanneer het noodscenario bij extreme weersomstandigheden van kracht wordt, worden inwoners hierover geïnformeerd via de gebruikelijke kanalen (twitter, social media en website).
4. De belangrijkste stakeholders (omliggende wegbeheerders, hulpdiensten en Transdev) worden jaarlijks in de gelegenheid gesteld om input te geven op de gladheidbestrijding en het gladheidbestrijdingsplan.
5. De gemeente informeert verschillende organisaties jaarlijks actief over het uitvoeringsplan gladheidbestrijding met bijbehorende strooiroutes, zoals bijvoorbeeld ondernemers- en winkeliersverenigingen, verzorgingstehuizen, de fietsersbond en scholen.
6. Klachten en meldingen over gladheidbestrijdingen worden geregistreerd. Ze bieden inzicht in de vragen en knelpunten bij inwoners en komen zowel binnen via het klant en contactpunt (KCP) als via MOR-meldingen. Voor het merendeel betreft het informatieve vragen, die door de medewerkers van het KCP kunnen worden beantwoord. Bij twijfel wordt er een MOR melding gedaan.
7. In reguliere gesprekken met ondernemers- en winkeliersverenigingen wordt de gemeentelijke en de eigen verantwoordelijkheid rondom gladheidbestrijding periodiek benoemd.

3.2.4 Milieu en duurzaamheid

Gladheidbestrijding brengt negatieve effecten voor het milieu met zich mee. Een deel van het strooizout komt terecht in de directe omgeving van de gestrooide wegen en kan een negatief effect hebben op de begroeiing (gele en verdorde bladranden). Uiteindelijk komt het strooizout (verdund met hemelwater) terecht in het oppervlakte- of grondwater.

De hoeveelheid zoutverbruik per strooiroonde is sterk verminderd sinds de gemeente is overgegaan van curatief strooien (met droog zout) naar preventief strooien (waarbij zout gemengd wordt met pekels met een zoutgehalte van 20 %). Door (met het meetsysteem) na te gaan wanneer een (nieuwe) strooiactie nodig is, is de invloed van strooizout op de (grond)waterkwaliteit zo klein mogelijk. Bij vervanging van materieel wordt nagegaan met welke innovatieve technieken de hoeveelheid strooizout verder kan worden verminderd, waarbij toch de veiligheid van weggebruikers gewaarborgd blijft.

Ook de uitlaatgassen van de strooiwagens hebben een negatieve invloed op het milieu. Bij vervanging van materieel zijn duurzaamheid en milieueffecten factoren, die medebepalend zijn bij het maken van een keuze.

Een klein deel van de strooiroutes ligt in grondwaterbeschermingsgebied. In dit gebied is het extra belangrijk om niet meer te strooien dan nodig.

Beleidsdoelstellingen:

1. Gladheidsbestrijding heeft een minimale invloed op het milieu.

Uitgangspunten

1. Bij gladheidsbestrijding wordt aangesloten op de door de gemeente vastgestelde beleidsdoelstellingen op het gebied van duurzaamheid en circulariteit.
2. De landelijke criteria voor duurzaam inkopen van Gladheidsbestrijding en het lokale duurzaamheidsbeleid wordt aangehouden.

Beleidsmaatregelen:

1. Het strooizout wordt overdekt opgeslagen op een vloestofdichte vloer
2. Waar mogelijk wordt bij vervanging vanuit duurzaamheidsoogpunt gekozen voor tweedehands materieel (mits aan de technische eisen wordt voldaan).
3. De diagnoseambtenaren zien erop toe dat de medewerkers gladheidsbestrijding kennis hebben van de afstelling van de strooimachines en de instelling van de dosering van de hoeveelheid strooizout, zodat niet meer gestrooid wordt dan nodig.
4. Zoutbestendigheid is één van de factoren, die van invloed zijn op de keuze voor beplanting langs de strooiroutes.

4. Prestaties, kosten en risico's

Prestaties

Aan de hand van onderstaande indicatoren worden de geleverde prestaties gemonitord.

1. Aantal maal dat in een winterseizoen preventief is gestrooid
2. Aantal maal dat curatief gestrooid is
3. Aantal maal dat de richtlijnen uit bijlage 3 niet behaald zijn
4. Actietijd per preventieve strooiroute
5. Aantal (terecht bevonden) klachten over de gladheidsbestrijding

Aan de hand van deze indicatoren kan het bestrijdingsplan zo nodig worden bijgesteld. En wanneer (steekproefsgewijs) blijkt dat niet aan de beleidsdoelstellingen wordt voldaan, worden maatregelen getroffen om dit in de toekomst te voorkomen.

Kosten

In bijlage 4 is de huidige financiële staat van de gladheidsbestrijding weergegeven. De kosten voor de gladheidsbestrijding zijn onderdeel van het budget Straatreiniging en Gladheidsbestrijding.

De kosten voor inzet van eigen personeel voor gladheidsbestrijding vormen maar een klein deel van de totale personeelskosten voor de betrokken medewerkers. Daarom zijn ze niet als aparte kostenpost voor gladheidsbestrijding opgenomen. De personele kosten voor gladheidsbestrijding bestaan uit:

- 22 weken inzet piketdienst diagnose ambtenaar max. schaal 7 (vaste kosten)
- 22 weken 5 maal piketdienst chauffeurs (vaste kosten).
- Inzet bij gladheid (variabele kosten) gemiddeld 20 strooi-acties per seizoen door 5 medewerkers met een inzet van elk 4,5 uur en reiskostenvergoeding.
- Opleidingskosten

Risico's:

Bij het bestrijden van gladheid onderkennen we de volgende risico's:

- *Te weinig gekwalificeerd personeel*
Met name bij een langdurige periode met winters weer kan óf de gladheidsbestrijding en de kwaliteit van uitvoering in de knel komen óf kan niet volledig aan de Arboret worden voldaan. Dit risico wordt ondervangen door vóór het begin van het gladheidsseizoen na te gaan of er komende winter voldoende personeel aanwezig is. Zo niet, dan is er tijd om extra personeel te werven en op te leiden.

- *Onvoldoende personeel binnen gewenste aanrijtijd van 30 minuten van de gemeentewerf*
Wanneer er onvoldoende (nieuw) personeel voor de inzet bij gladheidbestrijding binnen de gewenste aanrijtijd van 30 minuten kan worden geworven, kan mogelijk niet aan de uitgangspunten van de CROW worden voldaan. Bij preventief strooien in relatief gunstige omstandigheden, is het risico acceptabel, dan kan een strooiactie vooraf worden ingepland en duurt een strooiroede korter. Bij extreme omstandigheden is het risico groter, maar dan geldt er een inspanningsverplichting om de wegen zo snel mogelijk begaanbaar te maken.
- *Ongeval eigen personeel bij bestrijden van gladheid*
Het risico op een ongeval in winters weer is altijd aanwezig. Door het personeel goed te trainen, rekening te houden met de arbeidstijdenwet en door goed onderhoud van het materieel, wordt de kans op een ongeval verminderd. Wanneer er toch sprake is van een ongeval, is de gemeente hiervoor verzekerd. Bij een ongeval met een eigen voertuig vóór of na de gladheidbestrijding, dekt de gemeente de aanvullende schade, die niet door de eigen verzekering wordt gedekt.
- *Aansprakelijkheidsstelling door derden*
De kans op ongevallen door derden (mogelijk gevolgd door een aansprakelijkheidsstelling) verkleinen we door meer te doen op het gebied van gladheidbestrijding dan de wettelijke plicht, die zich beperkt tot hoofdwegen. Daarnaast zijn we transparant richting weggebruikers wat ze in welke omstandigheden van de gemeente kunnen verwachten bij het bestrijden van gladheid.
- *Materieel (tijdelijk) niet beschikbaar*
Bij uitval van materieel (en menskracht) is dit 24/7 op afroepbasis beschikbaar bij een extern bedrijf, wel tegen hogere kosten, dan wanneer de werkzaamheden met eigen materieel en door eigen mensen worden uitgevoerd. Wanneer het materieel niet meer gerepareerd kan worden, is eerder vervanging nodig dan gepland. Dit brengt tot dat de vervanging gerealiseerd is, hogere kosten voor inhuur met zich mee en een mogelijke overschrijding van de begroting.
- *Hogere kosten bij langdurig winterweer*
Bij een langdurige koude periode (met veel sneeuw en ijs) zullen de variabele kosten hoger zijn dan begroot. Dit risico is niet te ondervangen. Het risico voor een tekort aan strooizout is ondervangen door naast de eigen zoutvoorraad ook een beroep te kunnen doen op een strategische voorraad elders.

(foto: Bob Awick)

5. Uitvoering, monitoring en evaluatie

Het uitvoeringsplan gladheidbestrijding wordt jaarlijks vastgesteld door de verantwoordelijk wethouder en het verantwoordelijk afdelingshoofd. Hierin is onder meer vastgelegd welke wegen binnen het beheersgebied van de gemeente Huizen worden gestrooid en wat de routes zijn. Ook contactgegevens en roosters staan in het bestrijdingsplan. Verder is op uitvoeringsniveau beschreven welke werkzaamheden door wie worden uitgevoerd, wie welke verantwoordelijkheid heeft, met wie wanneer waarover wordt gecommuniceerd en hoe de gladheidbestrijding in de gemeente Huizen is georganiseerd.

Aan de hand van de gemaakte keuzes in het beleidsplan wordt de registratie in het uitvoeringsplan gladheidbestrijding meer in detail vastgelegd, zodat aangetoond kan worden dat aan de inspanningsverplichting is voldaan.

Het beleidsplan wordt voor een langere periode vastgesteld. Evaluatie en bijstelling hiervan is gepland vóór de winter 2031-2032, tenzij er belangrijke ontwikkelingen zijn in de CROW-richtlijn gladheidbestrijding, het wegennet of eisen aan het materieel, waardoor het beleidsplan eerder bijgesteld moet worden.

Bijlage 1: Begrippenlijst

Actietijd:

De tijd tussen het moment dat de strooiauto de poort van gemeentewerf verlaat en het moment dat de laatste meter van de strooiroute is gestrooid.

CROW:

Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond- Water- en Wegenbouw en de Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek.

Gladheidbestrijdingsplan

Ook wel uitvoeringsplan gladheidbestrijding genoemd. Een plan op operationeel niveau, dat jaarlijks wordt vastgesteld. Hierin staan onder meer de routes, benodigd kennisniveau medewerkers, checklists, roosters en contactgegevens van betrokkenen en stakeholders.

Hoofdroutes

Dit zijn de 5 routes, waar in normale winterse omstandigheden preventief en curatief gestrooid, geploegd en/of geborsteld wordt. De routes bestaan uit twee routes, die met vrachtwagens gereden (kunnen) worden. Deze bestrijken vooral de gebiedsontsluitingswegen uit het mobiliteitsplan. De overige drie routes bestrijken vooral de fietspaden en enkele (hoofd)wegen, die minder toegankelijk zijn voor vrachtwagens.

Hoofdwegen

Dit zijn de gebiedsontsluitingswegen autoverkeer (uit het mobiliteitsplan Huizen, dat in 2020 door de gemeenteraad is vastgesteld), waar ook de OV-routes onderdeel van zijn. Dit zijn de wegen die samen met de hoofdroutes voor de hulpdiensten bij de meest extreme weersomstandigheden (als eerste) begaanbaar gemaakt moeten worden voor verkeer (noodscenario).

Strooiroonde

We spreken van een strooiroonde, wanneer wordt uitgerukt om gladheid te bestrijden. Hierbij kan zowel sprake zijn van ploegen (schuiven), borstelen als strooien (of een combinatie hiervan).

Uitruktijd

De tijd tussen het moment waarop wordt besloten om te strooien en het moment dat de laatste strooiauto de poort van de gemeentewerf verlaat.

Winter, winterperiode, (winter)seizoen

De periode dat wordt ingezet op gladheidbestrijding. Deze loopt elk jaar van 1 november tot 1 april.

Bijlage 2: Overige (wettelijke) kaders bij gladheidbestrijding

Wegenverkeerswet:

De zorgplicht in de Wegenverkeerswet is vastgelegd in artikel 2, lid 1:

De krachtens deze wet vastgestelde regels kunnen strekken tot:

- a. het verzekeren van de veiligheid op de weg;
- b. het beschermen van weggebruikers en passagiers;
- c. het in stand houden van de weg en het waarborgen van de bruikbaarheid daarvan;
- d. het zoveel mogelijk waarborgen van de vrijheid van het verkeer.

Wegenwet

De zorgplicht in de Wegenwet is geregeld in hoofdstuk IV in artikel 15 lid 1:

Het Rijk, de provincie, de gemeente en het waterschap is verplicht een weg te onderhouden, wanneer dat openbare lichaam die tot openbare weg heeft bestemd.

Gladheidbestrijding kan worden beschouwd als onderhoud, zeker in combinatie met de zorgplicht van de Wegenverkeerswet

Burgerlijk Wetboek

Aansprakelijkheid bij ongevallen als gevolg van gladheid moet beoordeeld worden op grond van het begrip onrechtmatige daad. Dit is vastgelegd in artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek:

1. Hij die jegens een ander een onrechtmatige daad pleegt, welke hem kan worden toegerekend, is verplicht de schade die de ander dientengevolge lijdt, te vergoeden.
2. Als onrechtmatige daad worden aangemerkt een inbreuk op een recht en een doen of nalaten in strijd met een wettelijke plicht of met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, een en ander behoudens de aanwezigheid van een rechtvaardigingsgrond.
3. Een onrechtmatige daad kan aan de dader worden toegerekend, indien zij te wijten is aan zijn schuld of aan een oorzaak welke krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt.

In het Burgerlijk wetboek, boek 6 is in artikel 174 het volgende vastgelegd:

Lid 1: De bezitter van een opstal (lees: o.a. een openbare weg) die niet voldoet aan de eisen die men daaraan in de gegeven omstandigheden mag stellen en daardoor gevaar voor personen of zaken oplevert, is, wanneer dit gevaar zich verwezenlijkt, aansprakelijk, tenzij aansprakelijkheid op grond van de vorige afdeling zou hebben ontbroken indien hij dit gevaar op het tijdstip van het ontstaan ervan zou hebben gekend.

Lid 2: Bij openbare wegen rust zij (lees: de aansprakelijkheid) op het overheidslichaam dat moet zorgen dat de weg in goede staat verkeert.

De Hoge Raad heeft bepaald dat op de wegbeheerder de plicht rust ervoor te zorgen dat de toestand van de weg de veiligheid van personen en zaken niet in gevaar brengt. De mate waarin aan die plicht voldaan moet worden hangt af van de functie van de weg en de verwachting die de weggebruiker heeft op grond van het feitelijke beeld van de weg.

Kortom, als het net flink heeft gesneeuwd of geijzeld, mag de weggebruiker niet verwachten dat de weg zonder beperkingen gebruikt kan worden. Als het echter een week geleden heeft gesneeuwd, mag daar redelijkerwijs wel van uit worden gegaan. Hier heeft de bestuurder ook een eigen verantwoordelijkheid.

Arbeidstijdenwet

Gladheid trekt zich niets aan van de reguliere kantooruren. Juist in de avonduren wordt vaak preventief gestrooid. Bij extreme winters kan dit voor de werknemers betekenen dat ze veel en lang ingezet worden. Daarin zijn de wettelijke voorschriften rond arbeids- en rusttijden neergelegd. De bepalingen van de wet zijn praktisch vertaald in de 'Gids arbeidstijden en gladheidbestrijding' (Evo).

Artikel 3.3.1 Arbeidstijdenwetgeving

De Arbeidstijdenwetgeving bestaat uit twee onderdelen:

1. de Arbeidstijdenwet (ATW);
2. het Arbeidstijdenbesluit (ATB).

Organisaties die gladheidbestrijding uitvoeren, zijn gehouden aan de voorschriften uit de ATW. In de praktijk wordt de gladheidbestrijding uitgevoerd door middel van consignatiediensten, die naast de reguliere dagdiensten worden uitgevoerd. Een consignatiedienst is, conform artikel 1:7, onder g. van de ATW, een dienst tussen twee opeenvolgende (reguliere) diensten, waarin de werknemer uitsluitend

verplicht is bereikbaar te zijn om in geval van onvoorziene omstandigheden op oproep zo spoedig mogelijk de bedongen arbeid te verrichten.

Volgens de ATW, artikel 5:9 gelden voor consignatiediensten de volgende bepalingen:

- de tijd waarin een medewerker opgeroepen wordt, geldt niet als arbeidstijd;
- een werknemer mag niet langer dan 13 uur per 24 uur werken, inclusief de uren die voortkomen uit oproepen;
- per 4 weken mag een werknemer maximaal 14 dagen oproepbaar zijn;
- per 4 weken moet een werknemer minimaal tweemaal 2 aaneengesloten dagen niet werken en ook niet oproepbaar zijn.

Het Arbeidstijdenbesluit Vervoer (ATB-V) bevat aanvullingen en uitzonderingen op de ATW voor vervoerders en bestuurders. Volgens artikel 2.3:2, lid 1 van de ATB-V is voor voertuigen die gebruikt worden in noodsituaties de ATB-V niet van toepassing. Voertuigen die gebruikt worden bij de gladheidbestrijding worden beschouwd als voertuigen die worden gebruikt in noodsituaties. Hierdoor geldt voor gladheidbestrijding uitsluitend de Arbeidstijdenwet. De tachograaf is daarom niet verplicht. Een chauffeursdiploma naast het groot rijbewijs is niet nodig voor strooiwagens met een massa meer dan 7.500 kg. Door weersomstandigheden kan het voorkomen dat er overdag tijdens reguliere werktijden gestrooid moet worden. De hiervoor aangewezen medewerkers zullen in dat geval hun reguliere werk onderbreken om te gaan strooien.

Arbowet

De kaders voor de arbeidsomstandigheden van het personeel zijn bepaald in de Arbowet. Gladheidbestrijding vindt vrijwel altijd plaats onder moeilijke omstandigheden voor het uitvoerende personeel. Er wordt doorgaans gewerkt in koude omstandigheden, nachtelijke uren, op soms nog gladde wegen en fietspaden en met agressieve dooimiddelen.

De werkzaamheden kunnen, in combinatie met de reguliere werkzaamheden, leiden tot knelpunten met de Arbeidstijdenwet.

Artikel 3.3.2 Arbowet

De veiligheidsaspecten bij gladheidbestrijding hebben betrekking op het materieel en op de uitvoering. Voor de start van het strooiseizoen wordt met alle betrokkenen een startoverleg gehouden, waarin de procedures worden doorlopen

Wet bodembescherming

Artikel 10 Wet bodembescherming

Lid 1: Bij algemene maatregel van bestuur kunnen in het belang van de bescherming van de bodem regels worden gesteld met betrekking tot het verrichten van handelingen waarbij als nevengevolg stoffen die de bodem kunnen verontreinigen of aantasten, op of in de bodem geraken.

Lid 2: Hiertoe kunnen behoren regels met betrekking tot:

- a) het toepassen van gladheidbestrijdingsmiddelen;

Gemeentelijke verordeningen

Bewoners en winkeliers zijn zelf verantwoordelijk voor het vrijhouden van stoepen. In de Algemene Plaatselijke Verordening en de Verordening Fysiek leefdoel van de gemeente Huizen staan echter geen bepalingen over het sneeuw- en ijsvrij houden van de stoepen. De reden is de beperkte handhaafbaarheid.

CROW richtlijn Organisatie en bestrijding van wintergladheid

De CROW richtlijn Organisatie en bestrijding van wintergladheid is een leidraad geweest bij het opstellen van het gladheidbestrijdingsbeleid van de gemeente Huizen. Deze leidraad wordt zo veel mogelijk aangehouden/gevolgd.

Bijlage 3: Richtlijnen voor wegen (tabel 5 t/m 7 hfst. 9 CROW)
Tabel 5. Richtlijnen voor wegen buiten de bebouwde kom

Categoriën	Maximumsnelheid (km/h)	Kenmerken	Prioriteit	Gladheid door bevriezing	Gladheid door condensatie	Gladheid door neerslag
Nationale stroomweg	130/120/100/80	autosnelweg	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (2 uur)*
Regionale stroomweg	100	autoweg, vluchtvoorzieningen, fysieke rijbaanscheiding, doorgetrokken kantmarkering, ongelijkvloerse kruisingen	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (2 uur)
Gebieds-ontsluitingsweg I en II	80	2x2 of 2*1 rijstroken, rijbaanscheiding, gelijkvloerse kruisingen, onderbroken kantmarkering	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (3 uur)
Erftoegangsweg I en II	60	1 rijloper, fiets op de rijbaan	middel	preventief	preventief	preventief en curatief (4 uur)
Vrijliggend fietspad	40	door tussenberm gescheiden van rijbaan of met eigen tracé, bestemd voor fietsers en snorfietsers	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (3 uur)

* Rijkswaterstaat hanteert voor nationale stroomwegen een grens van 1,5 uur als maximale actietijd.

Tabel 6. Richtlijnen voor wegen binnen de bebouwde kom

Categorie	Maximumsnelheid (km/h)	Kenmerken	Prioriteit	Gladheid door bevriezing	Gladheid door condensatie	Gladheid door neerslag
Gebieds-ontsluitingsweg	70/50	2x1 of 2x2 rijstroken, rijbaanscheiding, onderbroken kantmarkering, geen fiets op de rijbaan, bromfiets op de rijbaan (50 km/h), gesloten verharding	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (3,5 uur)
Erftoegangsweg	30	1 rijloper, geen rijbaanscheiding, geen kant- en asmarkering, fiets en bromfiets op rijbaan, bij voorkeur open verharding	laag	curatief (48 uur)*	curatief (48 uur)*	Curatief (48 uur)*
Vrijliggend fietspad	30	door tussenberm gescheiden van rijbaan of met eigen tracé, bestemd voor fietsers en snorfietsers	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (3,5 uur)
Busbaan / busstrook	50	rijbaan/rijstrook voor bussen van het openbaar vervoer en eventueel andere daarop toegelaten voertuigen	hoog	preventief	preventief	preventief en curatief (3,5 uur)

* Op erftoegangswegen, woonerven en parkeervoorzieningen binnen de bebouwde kom wordt alleen curatief gestrooid bij langdurige gladheid. Wanneer de gladheid zich slechts enkele uren voordoet, wordt op deze categorieën wegen niet gestrooid.

Tabel 7. Aanbevelingen voor verschillende wegcategorieën binnen de bebouwde kom

Categorie	Maximumsnelheid (km/h)	Kenmerken	Prioriteit	Gladheid door bevriezing	Gladheid door condensatie	Gladheid door neerslag
Winkelgebied	5	winkelcentrum, voetgangersgebied in stadscentrum	hoog/middel	curatief (3 uur)**	curatief (3 uur)**	curatief (3 uur)*
Erf	5	gebied waar verblijfsfunctie domineert, aangeduid door bord G5 (RVV 1990)	laag	curatief (48 uur)*	curatief (48 uur)*	curatief (48 uur)*
Parkeervoorzieningen	5	openbare parkeervoorzieningen	laag	curatief (48 uur)*	curatief (48 uur)*	curatief (48 uur)*
Speciale bestemmingen	50/30/5	wegen, fietspaden en voetpaden ter ontsluiting van belangrijke openbare voorzieningen (ziekenhuis, politiebureau, brandweer, gemeentehuis, bibliotheek, bejaardenhuis, scholen)	middel	wegen preventief, voetpaden curatief (3 uur)**	wegen preventief, voetpaden curatief (3 uur)**	wegen preventiefvoetpaden curatief (3 uur)*
* Op erftoegangswegen, woonerven en parkeervoorzieningen binnen de bebouwde kom wordt alleen curatief gestrooid bij langdurige gladheid. Indien de gladheid zich slechts enkele uren voordoet, wordt op deze categorieën wegen niet gestrooid.						

Bijlage 4: Financiële staat gladheidbestrijding

In onderstaand overzicht zijn alleen de kostenplaatsen opgenomen, die uitsluitend betrekking hebben op gladheidbestrijding. Personeelskosten en kosten voertuigen (die slechts voor een klein deel worden ingezet bij gladheidbestrijding) ontbreken daarom.

Kosten- plaats	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026	2027
210500*	Gladheidbestrijding vast	35.430	35.430	35.430	35.430	35.430	35.430
	licentie- en abonnementskosten						
	reparaties, regulier onderhoud en keuring materieel, aanschaf klein materieel						
	Inkoop en strategische voorraad zout						
	Inhuur personeel en materieel derden						
	vergoeding schade derden						
215010**	Gladheidbestrijding Aanschaf (groot) materiaal	176.738	194.523	22.105	4.480	-	11.800

* Dit budget is jaarlijks beschikbaar en vervalt aan het eind van het jaar

** Dit betreft reserveringen voor de vervanging van strooiers; niet besteed budget kan worden doorgeschoven

Bijlage 5: Evaluatie beleidsplan gladheidbestrijding 2011-2020

Preventief strooien als uitgangspunt vanaf 2011

In het beleidsplan gladheidbestrijding 2011-2020 is als uitgangspunt gekozen voor preventieve gladheidbestrijding in plaats van curatieve bestrijding. Curatieve bestrijding gebeurt alleen nog wanneer preventieve bestrijding niet volstaat. Dit bleek een goede keuze:

- hogere veiligheid voor weggebruikers;
- preventief strooien is minder belastend voor het milieu en is gunstig voor de zoutkosten, doordat er minder zout nodig is;
- de werkzaamheden zijn beter planbaar en de fysieke belasting van het personeel is minder, doordat er vaker in de avonduren in plaats van midden in de nacht gewerkt kan worden;
- de routes zijn (nog) veilig begaanbaar wanneer er preventief wordt gestrooid (betere werkomstandigheden medewerkers gladheidbestrijding).

Het ontstaan van gladheid is in de regel goed vooraf voorspelbaar: met een sensor op het koudste punt van Huizen wordt vanaf 2011 niet alleen de (weg)temperatuur gemeten, maar ook de geleiding, waarmee het nog aanwezige zoutgehalte op de weg bepaald wordt. Daarnaast is de gemeente Huizen vanaf 2011 aangesloten op het systeem Roadmaster van meteoconsult. Daarmee kan de verantwoordelijke diagnoseambtenaar aan de hand van indicatoren (verwachte temperatuur (wegdek), soort en mate van verwachte neerslag en/of mist) vooraf inzicht krijgen in de kans en het moment van optreden van gladheid.

De afgelopen jaren trad gladheid vooral op in de avond- en nachtperiode. In de meeste gevallen volstond het om de hoofdroutes (prioriteit 1) te strooien. Na de spits bleek de gladheid meestal weg te zijn. Dan is het niet nodig om ook de routes binnen prioriteit 2 (o.a. buurtontsluitingswegen en wegen naar grotere woonzorgcentra) te strooien.

Gladheidbestrijding begraafplaats

In het vorige beleidsplan is vanuit een politieke wens ook gladheidbestrijding op de gemeentelijke begraafplaats opgenomen, ook al is dit geen wettelijke verplichting vanuit de zorgplicht. Het is gebleken dat de huidige acties op de begraafplaats binnen de bestaande formatie en met het bestaande materieel uitgevoerd kunnen worden: het hoofdpad naar de aula wordt sneeuw- en ijsvrij gehouden en voorafgaande aan begraafplechtigheden wordt het betreffende graf bereikbaar gemaakt (met kleine strooiers en handmatig). Deze werkwijze willen we dan ook behouden voor de komende beleidsperiode.

JEWEL

In 2021 heeft de gemeente het systeem JEWEL aangeschaft, dat onder andere door de chauffeurs van de gladheidbestrijding gebruikt wordt voor de navigatie van een strooiroute. Hierdoor is de inwerktijd voor een nieuwe chauffeur korter. Daarnaast wordt in JEWEL geregistreerd welke strooiroute wanneer is gereden. Daardoor kan de gemeente eenvoudig aantonen dat aan de zorgplicht is voldaan. Ook is dan tijdens het strooien goed zichtbaar wie waar rijdt. Dit moet de komende jaren wel nog geoptimaliseerd te worden.

Wegennetwerk

De afgelopen jaren zijn er geen veranderingen in het hoofdwegennetwerk geweest, die invloed hebben op de strooiroutes. De belangrijkste verandering is dat nieuwe fietspaden veelal breder dan voorheen worden aangelegd en dat het vanuit het oogpunt van mobiliteit en duurzaamheid steeds belangrijker wordt om doorgaande fietsroutes ook ijsvrij te houden. De hoofd fietspadenstructuur is weergegeven in het mobiliteitsplan Huizen (2020).

Strooiroutes

Bij de overgang van curatief naar preventief strooien, is het aantal strooiroutes van 6 naar 4 gegaan. Sindsdien is de lengte van de te strooien fietsroutes groter geworden, omdat onder andere de doorgaande fietsroute in het Bad Vilbelpark is opgenomen in de strooiroutes binnen prioriteit 1. Strooien op (doorgaande) fietspaden is belangrijk omdat fietsers kwetsbaar zijn in het verkeer.

Door de uitbreiding bedraagt de strooitijd van één van de fietsroutes fors langer dan de CROW-norm "Organisatie en bestrijding van wintergladheid". Eén van de fietsstrooiroutes kan namelijk ook preventief onder normale omstandigheden niet binnen 2,5 uur gestrooid worden, terwijl de aanbevolen actietijd conform de CROW maximaal 2 uur bedraagt. Dit betekent dat de diagnose ambtenaar en de drie overige chauffeurs moeten wachten tot de laatste chauffeur terugkeert. Dit is nodig omdat er zich bij het strooien altijd onvoorziene omstandigheden voor kunnen doen (vastrijden, uitval materieel) en de overige medewerkers dan in moeten kunnen springen.

Om aan de beleidsdoelstellingen voor bereikbaarheid en verkeersveiligheid en de bijbehorende beleidsmaatregelen te voldoen, moet het aantal strooiroutes met prioriteit 1 uitgebreid worden van 4 naar 5.

Bijkomend voordeel bij het vergroten van het aantal routes is, dat ook andere aanpassingen in de strooiroutes kunnen worden doorgevoerd, zoals:

- Extra strooien Monnickskamp (ten behoeve van scholieren Huizermaatcollege en bewoners Rustmaat en zorglocatie Hermelijn en voor meer huizen binnen 350 meter gestrooide route bereikbaar);
- Doortrekken route Kruin richting Hoofdweg (voor meer huizen binnen 350 meter gestrooide route bereikbaar);
- Deel hoofdroute 1 (vrachtwagenroute) kan met kleine strooier worden gestrooid als onderdeel fietsroute (minder kans op schade).

Daarnaast wordt aanbevolen om enkele wegen niet meer te strooien, doordat dat volgens de beleidsdoelstellingen vrijwel geen toegevoegde waarde heeft.

Uitbreiding van het aantal routes kan met het huidige materieel plaatsvinden. De financiële consequenties zijn daardoor beperkt: 22 weken per jaar extra piketdienst chauffeur en ca. 40 uur per jaar extra inzet chauffeur voor inzet gladheidbestrijding, extra reiskostenvergoeding, iets sneller slijten materieel en iets meer gebruik strooimiddel door kleine uitbreiding routes.